

Bijlage 4

Meeste door mensen boven de 65 jaar gebruikte medicamentgroepen en indicatie, orale bijwerkingen en therapie¹⁸

	MEDICAMENTGROEP	MEDICAMENTEN	INDICATIE
1	Protonpompremmers	Omeprazol, Pantoprazol	maagzuurremmers/ middelen tegen ulcus pepticum en gastro-oesofageale reflux
2	Antitrombotica (vitamine K-antagonisten, trombocytenaggrega- tierremmers)	Fenprocoumon (Marcoumar®) Acenocou- marol Trombose, infarct 228 NOAC (Pradaxa®) Carbasalaatcalcium (Ascal®) Dipyridamol (Persantin®) Clopidogrel (Plavix®, Grepid®)	trombose, infarct
3	Antilipaemica enkel- voudig (statinen)	Simvastatine (Zocor®) Atorvastatine (Lipitor®) Rosuvastatine (Crestor®)	te hoog cholesterolgehal- te in bloed
4	β-blokkers	Atenolol Bisoprolol (Emcor®) Metoprolol (Selokeen®)	hartfalen, hypertensie
5	ACE-remmers	Captopril Enalapril (Renitec®) Perindopril	hartfalen, hypertensie
6	Selectieve calciuman- tagonisten	Amlodipine (Norvasc) Nifedipine® Felodipine	hypertensie, angina pectoris
7	Glycemieverlagende middelen	Biguaniden (Metformine) Sulfonylureum- derivaten (Gliclazide, Tolbutamide)	diabetes mellitus
8	Angiotensine II- antagonisten	Losartan Valsartan	hartfalen, hypertensie osteoporose, vitamine- gebrek
9	Vitamine A en D	Vitamine A (Retinol), Vitamine D (colecalfiferol Divisun®)	
10	Diuretica	Furosemide (Lasix®) Bumetanide	oedemen, hypertensie

Zie ook de nog te verschijnen richtlijn van KIMO over polyfarmacie bij ouderen.¹¹⁷

OORZAKELIJKE FACTOR	ORALE BIJWERKINGEN	THERAPIE
ACE-remmers	droge mond angio-oedeem lichenoïde reactie smaakstoornis	speekselsubstituten adrenaline toedienen en spoedarts regelen applicatie corticosteroid zalf of verwijzing MKA-chirurg' geen therapie mogelijk behoudens medicament staken
angiotensine II-antagonisten	angio-oedeem	adrenaline toedienen en spoedarts regelen
anti-angiogene en antiresorptieve medicatie	MRONJ (medicament gerelateerde osteonecrose van de kaak (jaw)	verwijzen naar MKA-chirurg' t.b.v. HBOT (Hyperbare zuurstoftherapie) en wegknabbeln necrotisch bot en herbedekken met slijmvlies indien mogelijk
antibiotica	candidiasis lichenoïde reactie smaakstoornis	applicatie fungicide creme en spoelen chloorhexidine applicatie corticosteroid zalf of verwijzing MKA-chirurg' geen therapie mogelijk behoudens medicament staken
β-blokkers	lichenoïde reactie	applicatie corticosteroid zalf of verwijzing MKA-chirurg'
calciumantagonisten	gingivahyperplasie	gingivectomie indien wenselijk
diuretica	droge mond	speekselsubstituten
inhalatie-corticosteroiden	candidiasis verhoogd cariës risico t.g.v. droge mond	applicatie fungicide creme en spoelen chloorhexidine voorlichting en cariës preventie
NSAID	angio-oedeem lichenoïde reactie	adrenaline toedienen en spoedarts regelen applicatie corticosteroid zalf of verwijzing MKA-chirurg'
orale glycemie-verlagende middelen	lichenoïde reactie	applicatie corticosteroid zalf of verwijzing MKA-chirurg'
protonpompremmer	droge mond angio-oedeem	speekselsubstituten adrenaline toedienen en spoedarts regelen
zwavel- of jodiumbevattende medicamenten	smaakstoornis	geen therapie mogelijk, behoudens medicament staken
polyfarmacie	droge mond	speekselsubstituten
gevolg droge mond	halitose smaakstoornis	spoelen met Halita, tong, dentitie en mond reinigen, speekselsubstituten geen therapie mogelijk, behoudens medicament staken